

MONUMENTEN, BEELDEN & GEDENKPLATEN TE OOSTENDE

door Norbert HOSTYN

XXXXVIII - HET MEMORIAAL J.T.H. BAUWENS (O.L.V. TER DUINEN)

De tekst over dit bizarre memoriaal ontleen we uit Germain BILLIET's "O.L.V. ter Duinen. Historische Aantekeningen" (1981) :

...Nog iets bijzonders. Tegen de toren, tussen de zuidelijke steunbeer en het traptorentje, hangt sinds 1961 een gedenkplaat ter ere van J.T.H. BAUWENS "pionier van het Afrikaans Beschavingswerk". Volgens de gedenksteen werd hij geboren te Mariakerke in 1882 en is hij gestorven in 1903 te Lié (op de linkeroever van de Kongostroom, ca. 50 km. zuidwestelijk van Lisala).

Na vergeefs zoeken in de registers van de burgerlijke stand alhier, heb ik ten slotte achterhaald dat die Triphon Joseph Heliodorus BAUWENS geboren werd (niet op 17.01 maar op 15.01.1882) in... Mariakerke bij Gent !

Een vergissing van de Kongolese Herdenkingsbond die nu al twintig jaar duurt.....

*
* * *

XXXXIX - HULDEPLAKET JAMES ENSOR (EERTIJD'S GEVEL ENSORHUIS)

Op 18 augustus 1935 werd aan de gevel van het woonhuis van James ENSOR een gietijzeren huldeplaket aangebracht, dit op initiatief van een aantal bewonderaars van de meester (vooral de mensen van de galerij STUDIO), dit naar aanleiding van ENSOR's 75ste verjaardag. Dit ging gepaard met toespraken van o.a. Karel JONCKHEERE, Eugeen-Achille GERBOSCH en ENSOR zelf (*).

Auteur van het gietijzeren gedenkplaket, waarop een profiel van de meester, was de Brusselse beeldhouwer Dolf LEDEL (Schaarbeek, 1893 - Etterbeek 1978), die tegelijk ook een gedenkpenning met hetzelfde motief op ontwierp.

In 1984 werd het fel door weer, wind en zand geërodeerde plaket van de gevel verwijderd. Het is nu permanent geëxposeerd in het Ensorhuis zelf. Daar staat ook nog een busteportret van ENSOR, van de hand van dezelfde Dolf LEDEL.

U kunt er sedert 1985 ook het bustebeeld van ENSOR zien, dat vroeger in het Leopoldpark stond, maar ook erg geleden heeft van de elementen.

(*) deze van ENSOR kunt u nalezen in "Mes Ecrits", Liège (Edition Nationales), 1974, p. 215 ev.

ZEGSWIJZEN UIT DE KUSTSTREEK

Genoteerd op een koffietafel na een begrafenis, uit de mond van een dame (78 jaar) die eerder traag was in het eten. Bijna verontschuldiging : Geen enkele boer zou me als dienstmeid willen. Ik eet te traag.

Stene, October 1986
J.B. DREESEN